

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مدارس	کد درس: ۴۱۴۰۲۵
مقطع تحصیلی: ارشد	رشته تحصیلی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد واحد: ۲ واحد	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ۱۰-۱۲	مسئول درس: دکتر نوشین پیمان
☒ طراحی اولیه	☐ بازنگری
هدف کلی دوره: - کسب دانش و نگرش لازم نسبت به اهمیت مدارس به عنوان عرصه ی فعالیت حرفه ای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت - آشنایی با مشکلات و رفتار های مرتبط با سلامت در دانش آموزان - آشنایی فراگیران با راهبرد ها، اصول و اجزای رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت - ایجاد مهارت لازم جهت طراحی و ارزشیابی مدارس ارتقاء دهنده سلامت و برنامه های آن براساس شواهد علمی و تجارب موجود ملی و بین المللی - کاربرد مهارت کسب شده در تحلیل وضعیت و برنامه ریزی مداخلات آموزش سلامت در مدارس (در مقیاس محدود) شرح درس: - نسبت بالایی از جمعیت کشور را دانش آموزان تشکیل می دهند از طرفی بخش قابل توجهی از بار بیماری و ناخوشی ها به این گروه جمعیتی مربوط می شود که آثار آنها سلامت و کیفیت زندگی را در بزرگسالی و توسعه ی جامعه را تحت تاثیر قرار می دهند - از این رو در این درس فراگیران با اهمیت مدارس به عنوان عرصه ای مهم در فعالیت های حرفه ای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و با مدارس ارتقاءدهنده ی سلامت به عنوان راهبرد اساسی شامل اصول اجزا و کاربرد آن در عمل آشنا می شوند.	
- اهداف اختصاصی دوره: - انشاءالله دانشجو پس از پایان دوره قادر خواهد بود: - تاریخچه و اهمیت مدارس به عنوان عرصه ای برای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را بر اساس مباحث مطرح شده در کلاس شرح دهد. - ویژگی های رشد و تکامل کودکان و نوجوانان را بر اساس مباحث مطرح شده در کلاس شرح دهد. - بیماری ها و اختلالات جسمانی رایج در دانش آموزان را بر اساس دستورالعمل ارائه شده شرح دهد. - ناخوشی ها و اختلالات روانشناختی رایج در دانش آموزان را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس شرح دهد. - مشکلات رفتاری رایج در دانش آموزان را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس لیست نموده و شرح دهد.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

- چگونگی مدیریت خشونت و پر خاشگری و تحقیر در دانش آموز را بر اساس مباحث مطرح شده در کلاس شرح دهد و در کلاس به صورت ایفای نقش نشان دهد
- موارد سوء مصرف مواد و داروهای شایع در مدارس را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس لیست نموده و بطور کامل شرح دهد.
- برنامه های مطرح شده در زمینه ارتقای ایمنی و پیشگیری از سوانح در مدارس را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس لیست کرده و بطور کامل شرح دهد.
- بهداشت محیط مدرسه را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس لیست کرده و بطور کامل شرح دهد.
- اهمیت ترویج رفتارهای تغذیه ای سالم در دانش آموزان را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس را بطور کامل شرح دهد.
- اهمیت انجام فعالیت بدنی را در سنین مختلف دانش آموزی بر اساس نیازهای مطرح شده در هر سن را شرح دهد.
- اهمیت آموزش مهارت های زندگی را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس شرح دهد.
- مدارس ارتقای دهنده سلامت را بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت تعریف نماید.
- مفاهیم، مبانی و ویژگی های مدارس ارتقای دهنده سلامت را بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت شرح دهد.
- اهداف و استراتژی های مدارس ارتقاء دهنده سلامت را بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت مورد بحث و تحلیل قرار دهد.
- اجزای برنامه مدارس ارتقای دهنده سلامت را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس شرح دهد.
- سیاست ها و مقررات مدارس ارتقای دهنده سلامت را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس شرح دهد.
- طراحی و اجرای برنامه مدارس ارتقاء دهنده سلامت را بر اساس دستورالعمل ارائه شده توسط سازمان جهانی بهداشت را شرح دهد.
- آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت کودکان استثنایی را بر اساس دستورالعمل ارائه شده در مدارس شرح دهد.
- نقش مدارس ارتقاء دهنده سلامت در بهبود سلامت و آموزش جامعه را بر اساس مباحث مطرح شده در کلاس مورد بحث و تحلیل قرار دهد.
- مدارس ارتقاء دهنده سلامت را بر اساس استانداردها و چک لیست های موجود در این زمینه ارزشیابی و گزارش نماید.
- حداقل یک تحقیق از تحقیقات مربوط به مدارس ارتقاء دهنده سلامت در جهان و ایران را جستجو و در کلاس گزارش نماید.
- حداقل یک مورد از عوامل موثر بر موفقیت رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت را جستجو و در کلاس مورد بحث و تحلیل قرار دهد.

جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره

جلسات	
اول	تاریخچه و اهمیت تحولات بهداشت مدارس
دوم	ادامه - اهمیت مدارس به عنوان عرصه ای برای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

سوم	کلیاتی درباره ویژگی های رشد و تکامل کودکان و نوجوانان
چهارم	بیماری ها و اختلالات جسمانی رایج در دانش آموزان
پنجم	ناخوشی ها و اختلالات روانشناختی رایج در دانش آموزان
ششم	مشکلات رفتاری رایج در دانش آموزان
هفتم	مدیریت خشونت و پرخاشگری و تحقیر
هشتم	سوء مصرف مواد و داروهای شایع در مدارس
نهم	ارتقای ایمنی و پیشگیری از سوانح در مدارس - بهداشت محیط مدرسه
دهم	اهمیت ترویج رفتارهای تغذیه ای سالم در دانش آموزان فعالیت بدنی در دانش آموزان
یازدهم	اهمیت آموزش مهارت های زندگی در مدارس آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت کودکان استثنایی
دوازدهم	تعریف مدارس ارتقاء دهنده ی سلامت بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت مفاهیم، مبانی و ویژگی های مدارس ارتقاء دهنده ی سلامت بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت
سیزدهم	اهداف و استراتژی های مدارس ارتقاء دهنده سلامت را بر اساس رویکرد سازمان جهانی بهداشت اجزای برنامه مدارس ارتقاء دهنده سلامت سیاست ها و مقررات مدارس ارتقاء دهنده ی سلامت
چهاردهم	تحقیقات مربوط به مدارس ارتقاء دهنده سلامت
پانزدهم	تحقیقات مربوط به مدارس ارتقاء دهنده سلامت
شانزدهم	تحقیقات مربوط به مدارس ارتقاء دهنده سلامت
هفدهم	جمع بندی کلاس
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): با توجه به مقطع تحصیلی مخاطبان در این درس و انتظار از آنان برای فعالیت های یادگیری خود- راهبر رویکرد غالب در اجرای این درس مشارکتی و تعاملی خواهد بود. بر این اساس دانشجویان محترم منابع معرفی شده را مطالعه و با آمادگی برای بحث و تعامل در کلاس حضور می یابند. شیوه غالب بحث گروهی و بارش افکار خواهد بود، البته بخش هایی از درس نیز به شیوه سخنرانی تعاملی توسط استاد ارائه می شود.	
وسایل آموزشی: دیتا پروژکتور، تخته وایت برد	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

وظایف و تکالیف دانشجو:

- حضور منظم و به موقع در کلاس
- خاموش و یا سایلنت بودن تلفن همراه
- پاسخگویی به سؤالات شفاهی مربوط به درس جلسه قبل در ابتدای هر جلسه
- مشارکت در فرآیند تدریس و یادگیری
- تهیه و ارائه یک مبحث در کلاس درس
- شرکت در مباحث کلاسی
- آزمون کتبی پایان ترم (سؤالات چند گزینه ای، تشریحی،.....)

روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):

روش های ارزیابی در طول دوره:

- ✓ کوئیز یا آزمونهای شفاهی در ابتدای هر جلسه ۱۰ درصد
- ✓ مشارکت در بحثهای کلاسی ۱۵ درصد
- ✓ ارائه کنفرانس، انجام فعالیت های یادگیری و انجام تکالیف محوله ۲۵ درصد
- ✓ هر کدام از دانشجویان یکی از مباحث تعیین شده در جدول زمانی درس را انتخاب و پس از تهیه و تنظیم محتوای آن با استفاده از منابع و ترجیحاً منابع دیگری که خود جست و جو می کنند، به صورت کنفرانس تعاملی همراه با استفاده از پاورپوینت ارائه خواهد نمود. متن کامل کنفرانس بایستی به استاد ارائه شود. (۲/۵ نمره)
- ✓ هر کدام از دانشجویان محترم بایستی برای آشنایی با شواهد علمی مرتبط، دو مقاله را در زمینه کاربرد نظریه ها یا الگوهای آموزشی در مدارس و تجارب موفق در زمینه مدارس ارتقاء دهنده سلامت، از طریق جست و جو در بانک های اطلاعات یا اینترنت مطالعه و پس از خلاصه، آن را ارائه نمایند. (۲/۵ نمره)

روش های ارزیابی در انتهای دوره:

آزمون کتبی پایان دوره ۵۰ درصد

فعالیت عملی ۵۰ درصد

رئوس مطالب عملی: (۱۷ ساعت عملی)

ارزیابی وضعیت یک مدرسه بر اساس چهار چوب و اجزای مدارس ارتقاء دهنده ی سلامت

تهیه تنظیم طرح مداخله آموزش و ارتقاء سلامت در مدرسه و اجرای آن

تهیه طرح درس و اجرای یک جلسه آموزشی در کلاس

تهیه و ارائه گزارش مداخله آموزشی در کلاس

منابع اصلی درس:

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

- 2-Allensworth D.D & Kolbe I.j. (1987). The comprehensive school health program: exploring an expanded concept. Journal of school health 57(10) 409-412
- 3-bernekow, v. Buijs, G. Clift, S. Jensen, b. b. Paulus, p. Rivett, D. et al. health promoting schools: a resource for developing indicators: ENHPS, latest edition.
- 4-lister-sharp, d. chapman, s. stewart-brown, s. & sowden, a. (1999). Health promoting schools and health promoting in schools: two systematic reviews. 3(22).
- 5-susan k tellgohann, Cynthia w. Symons, and beth pateman. Health education: elementary and middle school applications. Latest edition
- 6-linda brower meeks. Comprehensive school Health education: totally awesome strategies for teaching health. Latest edition
- 7-keeta destefano lewis and bonnie j. bear. Manual of school Health. Latest edition
- 8- Armour KM, Makopoulou K. Great expectations: teacher learning in a national professional development programme. Teach Teach Educ 2012;28:336–46.
- 9-Bernard ME, Walton K. The effect of You Can Do It! Education in six schools on student perceptions of wellbeing, teaching learning and relationships. J Student Wellbeing 2011;5:22–37.
- 10-Breslin G, Murphy M, Mckee D, Delaney B, Dempster M. The effect of teachers trained in a fundamental movement skills programme on children's self-perceptions and motor competence. Eur Phys Educ Rev 2012;18:114–26.
- 11-Burns ER. Healthy Lungs: cancer education for middle school teachers using a 'train and equip' method. J Cancer Educ 2012;27:179–85.
- 12-Darvin J. Situated performances in a graduate teacher education course: an inquiry into the impact of Cultural and Political Vignettes (CPVs). Teachers Teach Theory Pract 2011;17:345–64.
- 13- Fahlman M, McCaughtry N, Martin J, Shen B. Efficacy, intent to teach, and implementation of nutrition education increases after training for health educators. Am J Health Educ 2011;42:181–90.
- 14-Kulinna PH, McCaughtry N, Martin J, Cothran D. Effects of continuing professional development on urban elementary students' knowledge. Res Q Exerc Sport 2011;82:580–4.
- 15-Panunzio MF, Caporizzi R, Antoniciello A, Cela EP, D'Ambrosio P, Ferguson LR, et al. Training the teachers for improving primary schoolchildren's fruit and vegetables intake: a randomized controlled trial. Ann Ig 2011;23:249–60.